

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XI. Si quis existimat se aliquid esse, cùm nihil sit, ipse se seducit. Gal. 3. v.
6.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

hac ferè sententiã tres illi gēerosi pueri Nabuchodonosori Regi locuti sunt , cū ad Idololatriam illos compelleret, nequicquam prætendens, quòd illorum DEUS unquam è suis manibus eos esset liberaturus. *Quis est Deus, qui eripiet vos de manu meã? Dan. 3. v. 25. Non oportet reponere tibi, non oportet nos de hac re respondere tibi: quòd foret tempus perdere. Ecce enim Deus noster, quem colimus, potest eripere nos de camino ignis ardentis, & de manibus tuis ò Rex liberare. quòd si noluerit, notum tibi sit Rex, quia Deos tuos non colimus, & statuam auream, quam erexisti, non adoramus.* O Responsum planè Divinum! atque hoc est, quòd reddendum dæmoni, cū intentat ad Idola sua, vitia, inquam, & vanitates, adoranda te pertrahere sub prætenu te denique damnatum iri. *non oportet, dicendum est, non oportet de hac re respondere tibi.* ego nolo hic tecum disputando contendere, ò Rex tenebrarum. scio DEUM meum posse mihi longè plus præstare boni, quàm ego merear. *Ecce DEUS meus, quem solo, potest eripere me de camino ignis*

*ardentis, ubi tu tot jam seculis, & de manibus tuis me liberare, etiam nolit ob maximas à me factas injurias: quòd si noluerit, non pro me hoc etiam eventu daturum est, ut ipsi serviam ad mortem usque, quàm potero, fidelitate, ut ipsam me ipsum adorem. nec fiet unquam, quàm ipsi genu flectam. Non enim Rex, sed Rex tenebrarum, nomen tibi, quòd deos tuos non colo, & statuam auream, quæ est felicitas à te promissa, & statuam auream, quæ erexisti, non adoro, nec adoro, demon tentare te desinat in materia diffidentia circa salutem meam, forè omnium crudelissima, & malis hoc die locum istum, Apollinam præclarum, quem discipulis predicare iuvicissimo Martini Lantio, cui optimè quadrat, id recipere facillimè poteris. O quanto dætu ille dixerit in pœnali sua cruci: *Pator, sed non confundor. scio enim cui credidi, & certus sum, quia in illum diem.**

* * *

XI.

Si quis existimas se aliquid esse, cū nihil sit, ipse se scilicet Gal. 3. v. 6.

2. Considera, si bene perciperetur sententia, quam hoc loco tibi contemplandam proponit Apostolus, jam in mundo vanam gloriam fuisse

cessaturam. unde est; quòd tibi in dies magis superbiat. *Superbia eorum, qui te oderunt, spernit semper. Pl. 73. v. 23. quia in die*

vacant magis in cognoscendis seipfis.
 existimant ex se ipsis se esse aliquid,
 cum revera nihil sint. Audi igitur
 generalem denunciationem, quæ om-
 nes complectitur: *Siquis, quicumque
 se existimat se aliquid esse: non
 scit aliquid magis, sed aliquid, si quis
 existimat se aliquid esse, cum nihil sit,
 ipse se seducit.* Ita igitur est summa
 veritas, quam denique persuadere ti-
 bi debes, te ex te ipso nihil esse. Ni-
 hil a. & quare? quia ex te nihil ha-
 beamini solum peccatum, quod est sum-
 me nihil. quidquid possides præter
 peccatum, à DEO est. Hic est mo-
 dus adipiscendi veram humilitatem, in
 hac cognitionem se penitus immer-
 gere, quia quantumvis substantia hu-
 manitas in voluntate consistat, quæ
 se modo hestè demittit, nihilominus vo-
 luntas non aliunde legem accipit ma-
 gis, nisi se demittendi, quam ab
 intellectu.

2. Considera te imprimis spectari
 posse juxta ea, quæ unice à natura
 possides, arque in hoc statu, *si existi-
 mas te esse aliquid, seducis te ipsum,*
quia ex te nihil es. Nihil es quoad
 substantiam: *Nihil es quoad opera-
 tiones, quæ ut propriæ à tali substan-
 tia procedunt.* *Ubi ergo est gloriatio
 tua?* Rom. 3. v. 27. Si substantiam
 spectes, scisne, quid sis, quantum est
 ex te? Id, quod eras tot ante seculis,
 quam nascereris. In eo profundo con-
 templare te ipsum. ò abyssum ma-
 ximum! quò longius procedis inter
 eas umbras, inter horrores quaeritu-
 ras te ipsum, tantò minus reperies. Id

igitur, quod eras tot ante seculum tuam
 seculis, etiamnum es: nihil omnino
 es, quia nihil es ex te ipso. Si es, so-
 lum es, quia DEUS esse dedit, & ad-
 huc conservat. Itaque si hoc modo
 es, à te non es. Dices forsitan, an igitur
 à se nihil est illa imago speculi,
 quamvis personam tuam ita ad vivum
 repræsentet? nihil profectò. & qua-
 re? quia omnino à te dependet.
 quamprimum te avertis, illa jam eva-
 nuit. Idem dici de te potest quoad
 DEUM, cujus imaginem sustines, sed
 veram, non apparentem. *Ad imagi-
 nem quippe DEI factus est homo.* Gen.
 9. v. 6. fac illam tantillum avertere
 faciem suam: Ecce quamprimum in-
 tuum nihilum recides. *In nihilum re-
 digam te, & non eris: & requisita non
 invenieris ultra in sempiternum, dicit
 Dominus DEVS.* Ezech. 26. v. 21. Si
 spectes operationes, quæ ut propriæ à
 tali substantia procedunt, cujus sunt?
 illius utique, qui eam substantiam ti-
 bi dedit, & adhuc conservat. Fructus
 arboris cujus sunt opinione tuâ? an
 rami, qui eos proximè producit, an ra-
 dicis, quæ dat ipsi ramo, ut sit? si à te
 nihil habes in eo, quod es; nec habe-
 bis aliquid de eo, quod operaris. *Ec-
 ce vos estis ex nihilo, & consequenter,
 opus vestrum ex eo, quod non est, hoc
 est, ex eo, quod non est vestrum.* Ita.
 41. v. 24. Quæ nobilior operatio,
 quam umbræ styli in horologio solari
 horas designantis, quin aberret ali-
 quando? nemo tamen eam umbræ
 sed soli tribuit, à quo umbra depen-
 det. tu verò ita dependes etiam à
 DEO.

DEO. aliud inter utrumque discrimen non est, nisi, quod illa non volens, tu volens opereris. Sed hoc ipsum velle à DEO est, qui principio tibi dedit liberam facultatem, & qui deinde semper influit in actus singulos voluntarios, quos facis, sed tali genere influxus, quod sit proportionatum facultati, hoc est, quod equidem vires tibi tribuat agendi, sed non eogar. & si ita est: ubi est ergo gloria tua? quisquis in statu suo naturali omnino pender ab alio, à se non est. atque ideo dixit Apostolus: *Siquis existimat se aliquid esse (intellige à se) cum nihil sit, ipse se seducit*, quia reverà ille solus est, qui à se ipso habet, quod sit. *Ego sum, qui sum*: hoc est, *qui sum a me ipso*. Ex. 3. v. 14. Id, quod DEUS præclare docuit dilectam suam Catharinam Senensem, cum quaereret: scisne, qua sit differentia te inter & me? *Ego sum, qui sum; tu es, qua non es*: hoc est, *qua non es à te ipsa*, & hoc sensu, non es.

3. Considera secundo loco spectari te posse in statu Gratiae, atque in hoc statu fortè facilius potes aliquà tui æstimatione inflari, dicerèque: *Non sum sicut ceteri hominum?* nihil minus, sed prorsus oppositum. nam si in hoc existimas te esse aliquid, majori errore deciperis, quàm in primo, quia manifestius à te ipso nihil es. si iste status est gratiæ, ipso vocabulo monearis, te quidem habere gratitudinis causam, sed non jactantiæ. Accipe rationem. Cum omnibus naturæ do-

nis, quæ habes, an fortè vel actum efficere potes, quo vitam æternam? certè non potes. hunc requiritur etiam gratia: *Habitualis*, inquam, & tribuit illa te reddit Justum, & tribuit tatem operandi bene: illa facit rari ut Justum, qualis es, & tribuit. Ut probe videas, non pupillas oculatorum esse facultatem opus est ad cernendam rem quæbee objectam prompto humeris. Idem in casu nostro non satis est animam esse Gratiam Habitualement, quam potes, quia hæc solum tribuet agendi opus insuper est ad omnem ad hunc statum propriam Gratiam adminiculo. *Ubi est ergo gratia?* Fortè tibi tribues, quod solum quid si hoc ipsum sit à Gratia, quæ te juvat, ut jungas operam: *hæc potestis facere*, aiebat Christus. 15. v. 5. non solum non potestis facere, prout Pelagiani intellexerunt, sed non potestis facere ullum. tibi non solum tribuendum, sed facile videat pupilla, sed quod non videat. & sic non solum in prima vitæ spiritualis opus tibi est caritatis, sed etiam deinceps, sed semperque ad ultimum vitæ habitum. est habitus sancti operis longæ consuetudine contractus, qui sufficit supplendum defectum gratiæ. ste exemplo papillarum, quo magis declaratur. Quantum exercitatiæ jam inde à primo usum habeant videndi perfecti,

minas lumine indigent ultimâ diei ho-
 ti quâ primâ, nisi velint à videndo
 delibere. quamprimum lux cessat,
 etiam visio cessabit. Ita tu quoque
 cessare velis ab opere bono, eod-
 em modo semper indiges gratiâ. &
 quare? quia ex te nihil potes. *Om-
 nis sufficientia nostra ex DEO est.* 2.
Coc. 3. v. 5. & consequenter à te quid
 ex statu Gratie? merum nihil. *Si-
 quis existimat se aliquid esse in tali sta-
 tu, sciam nihil sit, ipse se seducit.*

4. Considera tertio loco posse te
 peccari in statu infelicissimo peccati:
 quare in hoc statu, si existimas te ali-
 quid esse, stultus es, quia non solum
 nihil es, sed minus nihilo. causa est,
 quod sis redactus ad statum deterio-
 riâ nihil. *Bonum erat ei, si natus
 non fuisset homo ille.* Mat. 26. v. 24.
 Hic est status, qui in te torus à te na-
 scitur, & ideo deterior est nihilo, quia
 tu te facere non nisi malum potes.
 Unde parum te juvat esse, si hoc ha-
 bere necesse est, quod est à te: juvat
 parum non esse. *Ubi est ergo in tali
 statu glorioso tua? gloriaris forsitan
 ingenio, quo uteris in peccando, sa-
 guinate, vigore animi, ut solent illi,
 qui sapientes sunt, ut faciant mala?*
Mat. 4. v. 12. at dotes istâ omnes à
 DEO proficiuntur, tu aliud non a-
 gis, nisi quod illis abutaris. Id quod
 tuo inest actioni peccantis, non est
 nisi mera malitia? & tu propter istam
 multum te extollis? imò hoc unum
 est, quod merito erubescas super ter-
 ram. Paupertas, ignobilitas, inca-
 pacitas per se non sunt causa erubescen-
 di, quia non sunt à te: sed, si rite
 perpendimus, sola malignitas, quâ à
 te procedit. *Erubescite super vijs ve-
 stris Domus Israel.* Ezech. 36. v. 31.
 Quis igitur explicet, quantam habeas
 causam erubescendi, cum posito ante
 oculos ingenti cumulo peccatorum,
 quæ commisisti, dicere cum veritate
 potes: *Iniquitates meæ supergressæ sunt
 caput meum.* Pl. 37. v. 5. Cogita,
 quàm multæ sunt commissionis, &
 quantò plures etiam omissionis, ut a-
 deò vita tua huc usque acta non a-
 liud fortè futura sit quàm una que-
 dam continuatio, seriisque peccati.
 Cur igitur in tali statu non desideras
 potius omnino non esse? hæc sola
 causa est, quia per pœnitentiam potes
 tali statu exire. Hoc si abfuerit, sine
 dubio optabilius tibi foret non esse.
 Damnato datur in pœnam, ut sit: *Luca,
 quæ fecit, omnia, nec tamen consumetur.*
Job. 20. v. 18. Itaque damnato pejus
 erit esse quàm non esse: meâ quidem
 Sententiâ. Sed idem in casu nostro e-
 venire solet. DEUS in pœnam dat
 esse peccatori super terram, quando
 prævider non usurum ad pœnitentiam,
 sed ut pergat peccare. Talis
 ergo peccator, qui vult pergere in pec-
 cando, nec agere pœnitentiam, etiam
 ipse versatur in statu, qui sit deterior
 nihilo. *Melius est non esse, quàm ma-
 le esse.* Hieron. in Jer. 20.
 5. Considera hætenus te vidisse ni-
 hilum *Absolutum*, quod in te reperit-
 tur. restat, ut etiam videas *Compara-
 tivum*, illud, inquam, nihil, quod mag-
 nis relucet, alteri comparatum. op-
 pone

R. P. Pauli Segneri *Manna Anima.*

Bbb b

pone

pone te ipsum magnis illis Sanctis, qui in Cælo regnant, Apostolis, Patriarchis, Prophetis, Martyribus, & tot alijs Spiritibus sublimissimis, qui, ut tu modò, vixerunt olim in hoc orbe, sed quantò te meliores! quid tibi videris esse in eorum conspectu? an te invenis? an agnoscis? existimas te esse aliquid? fieri non potest, quin æstimatione tuâ saltem minui incipias quasi pygmæus coram exercitu Gigantum. *Respiciet homines, & dicit: Peccavi, & verè deliqui, & ut eram dignus, non recepi.* Job 33. v. 27. Ulteriùs progredere, & prætergressus omnes ordines Empyreï, consilte ante thronum sanctissimæ Virginis, quæ ceteros sanctos modò memoratos tantùm superat, quantum illi te antecedunt: *Mons in vertice montium.* Is. 2. v. 2. quid hîc tui reliquum est? ecce jam evanuisse te cernis quasi granalum arenae ante faciem Olympi. Sed neque hîc necesse est quiescere, alitùs enitere. vade usque ad conspectum ipsius DEI, & eo vix conspecto demitte oculos ad videndum, quis sis. Hîc enim verò hîc ex toto nihil es, &

minus, quàm minima sancti-
composita. Si ad eas conspicias
hil apparent omnes simul. Nihil
hil Patriarchæ, nihil Prophetae,
Martyres, nihil Sancti ceterorum
Matre sanctissimâ: *Omnes enim
non sint, sic sunt coram eo.* Il. 2. v. 2.
de te quid erit misero peccatore
quid videris tibi jam reverentiam
mum nihilum, in quo omnino
seculis sepultus eras? qui igno-
tione venire in mentem tibi possi-
superbias etiam coram DEO. An
rem tui quàm legis sur rationem
beas? Ecce igitur, quid agere
mo alitè impressum habere hoc
hilum primò absolutum, de
lud non sufficiat, etiam con-
vum. Tunc fieri non poterit
huc existimes te esse aliquid: hi-
nim esset ad lucem meridianam
le cæcutire. Et hoc nimirum
quod ait Apostolus: *Signum est
se aliquid esse, cum nihil sit, quod
ducit.* nam qui aliquam detra-
bet existimationem, fallitur, quod
falli: *Non seducitur, sed esse
adeò palpabilis est error, & vultus*

XII.

Sancta Clara.

Estote quasi Columba nidificans in summo ore foraminis.
48. v. 28.

1. **C**onsidera, quomodo DEUS ex-
cidium meditans regionibus
Moabitarum, non solum magis
feratione id illis denunciavit